

AVIS RELATIF AUX PRIORITES STRATEGIQUES DU SPF ECONOMIE

ADVIES BETREFFENDE DE STRATEGISCHE PRIORITEITEN VAN DE FOD ECONOMIE

BRUSSEL - BRUXELLES

20.05.2009

Woonden onder het voorzitterschap van de heer R. TOLLET, Voorzitter van de Raad, de plenaire vergadering van 20 mei 2009 bij :

Leden benoemd op voorstel van de representatieve organisaties van de industrie en van het bank- en verzekeringswezen:

Mevrouw CALLENS en de heer VANCRONENBURG.

Lid benoemd op voorstel van de representatieve organisaties die de ambachten, de kleine en middelgrote handelsondernemingen en de kleinindustrie vertegenwoordigen:

De heer BORTIER.

Leden benoemd op voorstel van de representatieve organisaties die de arbeiders en de verbruikskoöperaties vertegenwoordigen:

Algemeen Belgisch Vakverbond:

De heren LAMAS en STRUYF.

Algemeen Christelijk Vakverbond:

Mevrouw DUPUIS.

Algemeen Centrale der Liberale vakbonden van België:

Mevrouw JONCKHEERE.

ADVIES BETREFFENDE DE STRATEGISCHE PRIORITEITEN VAN DE FOD ECONOMIE

INBEHANDELINGNEMING

Bij brief van 23 april 2008 heeft de heer V. Van Quickenborne, minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen, onderstaande adviesvraag aan de raad voorgelegd:

"Mijnheer de Voorzitter,

U vindt hierbij de strategische nota van de fod Economie. Deze nota is het resultaat van een collegiaal strategisch initiatief van alle leden van het directiecomité op aangeven van zijn voorzitter, de heer L. VERJUS, die de werkzaamheden heeft gestuurd.

Deze nota identificeert de strategische prioriteiten van de fod Economie binnen zijn opdracht om de voorwaarden te creëren voor een concurrerende, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt. In overeenstemming met de Europese agenda, kadert deze nota in de strategie van Lissabon en probeert ze rekening te houden met de verwachtingen en noden van alle doelgroepen, ten dienste van de Belgische economie en van haar concurrentievermogen.

Daarom lijkt het me relevant dat deze nota wordt besproken binnen de CRB. De heer L. Verjus zou daartoe een presentatie kunnen geven. Mag ik u erop wijzen dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de nota en het sociaaleconomische gedeelte van het regeerprogramma. Daarover moet immers nog een politiek akkoord worden gesloten, waar ik overigens werk van aan het maken ben.

..."

Ter voorbereiding van dit advies werd een nieuwe subcommissie 'Strategische prioriteiten van de fod Economie' opgericht. Op 4 december 2008 heeft de heer L. Verjus, voorzitter van het directiecomité van de fod Economie, de nota betreffende de strategische prioriteiten van de fod Economie (Doelstelling concurrentievermogen) (CRB 2008-1177) voorgesteld voor de subcommissie. De subcommissie is samengekomen op 6 januari, 26 januari, 11 februari, 31 maart en 5 mei 2009 om het advies uit te werken.

De plenaire vergadering van de raad heeft dit advies goedgekeurd tijdens zijn vergadering van 20 mei 2009

AANLEIDING VOOR DE NOTA: "STRATEGIE VAN DE FOD ECONOMIE – DOELSTELLING CONCURRENTIEVERMOGEN"

Een aantal redenen kunnen het opstellen van de nota "Strategie van de fod Economie – doelstelling concurrentievermogen" verduidelijken.

Deze nota komt tegemoet aan een wettelijke eis. Artikel 11 van het koninklijk besluit van 29 oktober 2001 betreffende de aanduiding en de uitoefening van de managementfuncties in de federale overheidsdiensten en de programmatorische federale overheidsdiensten verplicht iedere manager van een overheidsdienst om een managementplan en een operationeel plan te maken.

Naast de wettelijke eis zijn er twee belangrijke redenen om deze strategische prioriteiten te formuleren.

Het opstellen van duidelijke strategische prioriteiten biedt de fod Economie enerzijds de mogelijkheid om zijn strategie in te schrijven in het kader dat op Europees niveau is vastgelegd. Dit kader wordt meer bepaald gevormd door de Lissabonstrategie van de Europese Unie, die als doelstelling heeft om van Europa tegen 2010 de meest competitieve en dynamische kenniseconomie ter wereld te maken. Voor de fod is in dit verband o.a. een belangrijke rol weggelegd om ervoor te zorgen dat de goederen- en dienstenmarkt op een harmonieuze wijze functioneren.

Anderzijds laat het formuleren van de strategische prioriteiten de fod Economie toe zijn uitgebreide en erg verscheiden takenpakket in kaart te brengen. Er zijn immers een groot aantal beleidsvoerders die een beroep doen op de fod Economie. Aan de hand van de bewuste nota kunnen de taken op een meer overzichtelijke en stabiele manier worden toegewezen aan de verschillende directoraten. Daarenboven moet een meer doelgerichte omschrijving van de taken de fod meer stabiliteit geven op lange termijn en leiden tot een coherent en efficiënt economisch beleid.

ADVIES

1. Algemene beschouwingen over de nota "Strategie van de fod Economie – doelstelling concurrentievermogen".

De raad is verheugd dat zijn advies werd gevraagd betreffende de strategische prioriteiten van de fod Economie. Dit toont aan dat veel belang wordt gehecht aan de mening van de sociale partners. Met dit advies wil de raad meestappen in een proces om samen met de fod te reflecteren over de verdere optimalisering van de strategie van de fod Economie. De raad ziet dit verder ook als een ideale gelegenheid om ervoor te zorgen dat de strategie rond innovatie en structureel concurrentievermogen, zoals die wordt uitgewerkt binnen de raad, geoperationaliseerd wordt door de fod Economie.

De raad drukt zijn waardering uit voor het initiatief dat door de heer Verjus werd genomen om de strategische prioriteiten van de fod Economie op te stellen. Geleid door de strategische prioriteiten wil de fod Economie transversale bruggen bouwen tussen zijn verschillende diensten, wat de interne communicatie ten goede moet komen. De raad beschouwt dit als positief en wenst dan ook het belang van deze oefening te benadrukken. Een goede werking van de fod Economie is immers cruciaal om een goed en gecoördineerd economisch beleid te voeren.

De raad is echter van mening dat deze oefening nog niet volledig is en nog verder geoptimaliseerd kan worden. De strategische prioriteiten die voorliggen, vormen slechts een belangrijk onderdeel van een ruimer strategisch plan, waarvoor in de eerste plaats een goede strategische positionering van de fod vereist is. Door een duidelijke strategische positionering uit te werken, kan de fod Economie klaarheid scheppen in de manier waarop hij een meerwaarde kan leveren. Daarvoor is een missiestatement (die de strategische prioriteiten of doelstellingen omvat van de administraties en van de beleidsplannen van de bevoegde ministers) nodig. Een confrontatie van de sterke en zwakke punten van de fod met de opportuniteiten en de bedreigingen die zich vandaag en in de nabije toekomst vanuit de omgeving voordoen (SWOT-analyse), maakt duidelijk welke strategische uitdagingen de sterkste prioriteit verdienen. De raad betreurt dat hij geen inzage heeft gekregen in de resultaten van deze SWOT-analyse, die toch als basis dienen voor het bepalen van de strategische prioriteiten.

De raad wenst tevens het belang te benadrukken van een goede samenwerking van de fod Economie met andere beleidsactoren in zijn omgeving (in dit geval andere fod's, de regio's en Europa). Hierdoor wordt het mogelijk om een gecoördineerd economisch beleid te voeren.

Aan de hand van een gedetailleerde SWOT-analyse en met aandacht voor de samenwerking met zijn beleidspartners kan de fod Economie dan zijn strategische prioriteiten bepalen, die toelaten om operationele doelstellingen te formuleren. Het is tevens van belang om in deze fase reeds te bepalen hoe de evaluatie van de aldus afgebakende strategische prioriteiten en operationele doelstellingen zal gebeuren.

De strategische prioriteiten die voorliggen, zijn volgens de raad het fundament van een strategisch plan. De raad wil dan ook bij deze zijn appreciatie te kennen geven voor de zeer goede en gedetailleerde beschrijving van de strategische prioriteiten van de fod. Toch wil de raad op deze belangrijke nota een aantal inhoudelijke opmerkingen maken en er een aantal prioriteiten aan toevoegen (cfr. infra).

2. Strategische prioriteiten (missie): inhoudelijk

De raad stelt vast dat het concurrentievermogen als absolute doelstelling wordt vooropgesteld in een Europees kader. Het Technisch Verslag 2008 geeft aan dat concurrentievermogen geen doel op zich vormt, maar wel een noodzakelijke voorwaarde is om gedurende een langere periode een duurzame economische groei en werkgelegenheid binnen een land of regio te creëren.¹ De sociale partners hebben in het advies over het Nationaal Hervormingsprogramma 2008-2010² bovendien onderstreept hoezeer ze gehecht zijn aan een strategie van duurzame ontwikkeling waarin alle aspecten in evenwicht zijn: de economische groei, de werkgelegenheid, de sociale cohesie en een duurzaam milieu, die de voorbije jaren alle zijn ingegeven door de strategie van Lissabon. De raad dringt er dan ook op aan dat de fod Economie vanuit een duidelijke visie op een duurzame economische groei, die voldoet aan sociale en milieucriteria, zijn strategische prioriteiten definieert.

De raad is tevens van oordeel dat de fod Economie in zijn strategie niet alleen rekening mag houden met de Lissabonstrategie. De huidige Lissabonstrategie loopt immers af in 2010. Het is noodzakelijk dat de fod Economie bij het bepalen van zijn strategische prioriteiten reeds nadenkt over een duurzame langetermijnvisie. Deze duurzame visie moet aandacht besteden aan de grote uitdagingen en bedreigingen voor de toekomst op het vlak van het concurrentievermogen, het sociale en het ecologische. Hierbij moet de fod Economie onder meer de doelstellingen van het pakket Energie/Klimaat en de Strategie voor Duurzame Ontwikkeling van de Europese Unie nastreven, alsook zich aansluiten bij het Europees actieplan voor duurzame productie en consumptie en duurzaam industrieel beleid. De sociale gesprekspartners hebben zich hierover reeds uitgesproken binnen de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven.³ De raad is van mening dat de fod voldoende middelen moet vrijmaken om in 2012 een snelle en efficiënte omzetting van de richtlijnen uit het Energie/Klimaatpakket mogelijk te maken. Hij wenst echter te benadrukken dat de fod niet enkel deze Europese doelstellingen moet nastreven, maar ook rekening moet houden met bijzonderheden die eigen zijn aan de Belgische context.

De raad ondersteunt de idee van de fod Economie om zijn strategie op te bouwen rond drie grote missies: de goederen- en dienstenmarkt kennen, de goederen- en dienstenmarkt omkaderen en de goederen- en dienstenmarkt stimuleren.

De raad is van mening dat er bij elk van deze drie missies meer aandacht moet worden besteed aan het vereenvoudigen van de markt en het verlagen van de administratieve lasten, zonder evenwel afbreuk te doen aan de kwaliteit en de beschikbaarheid van de door de ondernemingen verstrekte relevante informatie. Het verder optimaliseren van initiatieven zoals de Kruispuntbank van Ondernemingen, die door het hergebruiken van informatie het aantal in te vullen documenten drastisch verminderen, is hier een goed voorbeeld van.

---

¹ Technisch Verslag van het secretariaat over de maximale beschikbare marges voor de loonkostenontwikkeling, 4 november 2008, CRB 2008-1400, p. 177.

² Advies betreffende het Nationaal Hervormingsprogramma, CRB 2008-1485.

³ Zie onder meer CRB 2008-245: Advies betreffende de methodologie en de criteria die op Europees niveau gehanteerd moeten worden voor de nieuwe Europese Burden Sharing (20/02/2008) en CRB 2004-1011: Advies over de herziening van de Europese strategie voor een duurzame ontwikkeling (11/10/2004)

DE GOEDEREN- EN DIENSTENMARKT KENNEN

1. STATISTISCHE ONDERSTEUNING

De raad wenst in de eerste plaats het belang van het opmaken en ter beschikking stellen van betrouwbare statistieken te benadrukken. De fod Economie neemt bij het verzamelen en ter beschikking stellen van statistieken en relevante economische informatie zeker een spilpositie in.

De raad benadrukt dat hierbij gebruik moet worden gemaakt van het 'only once principe': gegevens mogen door de overheid slechts eenmaal bij particulieren en bedrijven opgevraagd worden, zodat het uitwisselen van gegevens die reeds bij een andere (federale of niet-federale) overheid beschikbaar zijn, noodzakelijk is. Daarnaast dient bij elke individuele bevraging een constante baten-lastenmonitoring te gebeuren om de betrokken particulier of onderneming op administratief vlak en qua tijdsbesteding zo veel mogelijk te ontzien. Dit belet echter niet dat de overheid over de noodzakelijke en soms internationaal opgelegde beleidsinformatie moet kunnen beschikken. Specifiek voor kmo's wenst de raad te wijzen op het belang van initiatieven als het Kenniscentrum voor Financiering van KMO (KeFiK) en het Europees kmo-observatorium.

2. PROSPECTIEF BELEID

De raad is het eens met de vaststelling van de fod Economie dat anticiperen op de economische ontwikkelingen een must is om een coherent en efficiënt economisch beleid uit te bouwen. Hij wenst dan ook het belang te onderstrepen van het voeren van een prospectief beleid als prioriteit voor de fod Economie, in de zin van een doelgericht werken en het rekening houden met de gevolgen van bepaalde acties. Volgens de raad vormt de fod Economie de instantie bij uitstek om de federale en regionale beleidsactoren te verenigen en een gecoördineerde reflectie over een Belgisch industrieel beleid te voeren, rekening houdend met de mondialisering van de economie en de belangrijke milieu-uitdagingen.

3. PRIJSOBSERVATIE EN –ANALYSE GERICHT OP MARKTEFFICIENTIE

Ter ondersteuning van het beleid tot vrijwaring van de concurrentie en de transparantie op de markt is de raad van oordeel dat de regering en de concurrentieorganen moeten beschikken over nauwkeurige informatie over de marktsituatie in het algemeen. Hierbij verwijst hij naar de opdracht van prijsobservatie en -analyse gericht op marktefficiëntie die de fod Economie toevertrouwd kreeg in het kader van de oprichting van het Prijsobservatorium.

4. ENERGIE

De raad merkt op dat de strategische prioriteiten betreffende de energiesector goed omschreven zijn. De fod Economie moet hierbij bijzondere aandacht besteden aan het bevorderen van duurzame energie en het waken over de bevoorrading met gas en olie. Wat betreft de internationale energiecontext benadrukt hij dat de fod, naast deelname in de reeds vermelde organisaties als de Europese Unie, de UNO, het Internationale Energieagentschap, de OESO en de WHO, ook actief zou moeten deelnemen in de IAO en in toekomstige Internationale Klimaatconventies.

De raad constateert dat, wat betreft innovatie in de energiesector, de bevoegdheden in België verdeeld zijn tussen het federaal en het regionaal niveau. Het federaal niveau is enkel bevoegd voor innovatie in nucleaire energie, terwijl de gewesten bevoegd zijn voor innovatie in hernieuwbare energiebronnen. Dit brengt onvermijdelijk een versnipperd innovatiebeleid in de energiesector met zich mee. De raad stelt dan ook voor dat de fod Economie de innovatiestrategie en de instrumenten daartoe meer zou coördineren, rekening houdend met het zevende Kaderprogramma van de Europese Unie⁴.

DE GOEDEREN- EN DIENSTENMARKT OMKADEREN

1. MEDEDINGINGSBELEID

De raad beschouwt het mededingingsbeleid als een belangrijk aandachtspunt voor de fod Economie. Om een goede werking van de Belgische mededingingsautoriteiten te verzekeren, is het van cruciaal belang dat voldoende middelen worden toegekend aan de mededingingsautoriteiten. Daarnaast is een goede interne samenwerking noodzakelijk tussen de mededingingsautoriteiten en de sectorregulators, en tussen de mededingingsautoriteiten onderling. Daartoe moeten de organisatorische aanbevelingen uit het auditrapport van het Rekenhof van juni 2006 volledig worden uitgevoerd.

De raad stelt vast dat de mededingingsautoriteiten het accent leggen op het toezicht op concentraties die een negatieve impact kunnen hebben op de werking van de Belgische economie. Hij is echter van oordeel dat dit niet ten koste mag gaan van de strijd tegen restrictieve mededingingspraktijken zoals kartels en misbruiken van machtspositie, die zich meer en meer voordoen en nog al te vaak niet worden aangepakt. Deze restrictieve mededingingspraktijken kunnen immers een wezenlijke impact uitoefenen op de werking van markten in België en zijn bovendien voor consumenten van concreet belang

---

⁴ <http://ec.europa.eu/research/fp7/>. Het zevende kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling (FP7) is het belangrijkste instrument van de Europese Unie voor het financieren van onderzoek in Europa. FP7, dat loopt van 2007 tot 2013, is de natuurlijke opvolger van het zesde kaderprogramma (FP6) en is het resultaat van jaren van overleg met de wetenschappelijke gemeenschap, onderzoeks- en beleidsinstellingen en andere betrokken partijen.

Volgens de Raad worden consumentenbeleid en mededingingsbeleid nog te vaak als aparte, gescheiden domeinen voorgesteld. In België komt dit tot uiting in het toewijzen van deze domeinen aan twee verschillende departementen. Bovendien wordt het consumentenrecht geregeld door privaatrechterlijke bepalingen, daar waar concurrentie valt onder de Algemene Directie Mededinging, publiekrechtelijk dus. Het is duidelijk dat het consumentenbeleid innig moet verweven zijn met het concurrentiebeleid. Concurrentiebeleid en consumentenbeleid zijn complementair en kunnen samen marktfalen als gevolg van marktmacht of asymmetrische informatie best bestrijden. Enkel op die manier kent het bekomen welvaartssurplus een juiste verdeling tussen consumenten en producenten.

2. KMO-BELEID

De raad constateert dat de EU met het actieplan "Small Business Act for Europe" het engagement is aangegaan om het "Think Small First"-principe concrete inhoud te geven. Voortaan zal op Europees beleidsniveau elke regelgeving en overheidsbeslissing in de eerste plaats getoetst worden op haar kmo-vriendelijkheid. De raad is van oordeel deze "Think Small First"-aanpak ook in België centraal dient te staan, als een basisperspectief van het algemeen economisch beleid.

3. BETTER REGULATION

De raad drukt zijn tevredenheid uit over de inspanningen die door de fod Economie reeds zijn geleverd wat betreft 'better regulation'. Zo juicht hij het initiatief van de fod Economie toe om een rondetafel te organiseren met een aantal prominenten. Deze rondetafel heeft sinds 2006 het Belgische economische recht onderzocht teneinde te beoordelen in welke mate het vereenvoudigd of gemoderniseerd kan worden. Het rapport 'Evaluatie en modernisering van de economische wetgeving' vormt het resultaat van deze werkzaamheden. De raad wenst dan ook dat de fod Economie erover waakt dat gevolg wordt gegeven aan de bevindingen uit dit rapport. De sociale gesprekspartners hebben laten blijken dat ze betrokken willen blijven bij de verdere uitwerking. Dit zou op een efficiënte manier kunnen verlopen via de subcommissie Codificatie van het economisch recht binnen de raad.

Niettemin moeten volgens de raad bijkomende inspanningen worden geleverd om de bestaande en toekomstige economische reglementering nog kritischer te toetsen aan de principes van "better regulation". Betere regelgeving is immers één van de middelen om de doelstellingen van Lissabon te halen. In het streven naar werkgelegenheid en groei is regelgeving een bepalende factor voor het concurrentievermogen van bedrijven. Regelgeving moet transparant, duidelijk, doeltreffend en kwalitatief hoogstaand zijn. De verbetering van de regelgeving mag echter niet leiden tot het ondermijnen van sociale normen of normen ter bescherming van het milieu en de consument. De raad maakt van de gelegenheid gebruik om zijn advies betreffende "Betere regelgeving" van 21 december 2005 in herinnering te brengen⁵.

---

⁵ CRB 2005-1392

4. OMZETTING DIENSTENRICHTLIJN

De raad dringt erop aan dat alles in het werk wordt gesteld om een tijdige en correcte omzetting van de Dienstenrichtlijn in de Belgische regelgeving te realiseren, teneinde juridische onzekerheid te vermijden. Deze omzetting brengt onder meer een modernisering van de wetgeving, een vermindering van de administratieve lasten voor ondernemingen en het invoeren van een één-lokettensysteem voor startende ondernemingen mee. De sociale gesprekspartners wensen hierbij de goede samenwerking en de open manier van communicatie binnen de gemengde subcommissie "Omzetting van de Dienstenrichtlijn" te benadrukken en hopen dat deze samenwerking ook voor het vervolg van het omzettingsproces in een goede verstandhouding zal worden voortgezet. Tevens drukken de sociale partners de wens uit om betrokken te worden bij het evaluatieverslag over de toepassing van de richtlijn, dat, zoals in de Dienstenrichtlijn is bepaald, vanaf 2011 om de drie jaar moet worden opgesteld door de Europese Commissie.

5. MARKTTOEZICHT

De raad beschouwt het als een absolute prioriteit dat de fod Economie de goederen- en dienstenmarkt controleert om ervoor te zorgen dat de economische reglementeringen nageleefd worden. Hij is van oordeel dat de naleving van de omkaderende reglementering afdoende gecontroleerd moet kunnen worden. Belangrijk hierbij is in de eerste plaats een efficiënt toezicht op de naleving van de wet Handelspraktijken. Daarnaast moet de fod Economie ervoor zorgen dat de vestigingswetgeving wordt toegepast, alsook dat producten voldoen aan de nodige kwaliteitsvereisten en veiligheidsvoorschriften.

De raad is van oordeel dat een correcte en adequate handhaving van de wetten van zeer groot belang is vanuit sociaal-economisch perspectief. Zonder een éénvormige handhaving dreigt concurrentievervalsing te ontstaan tussen ondernemingen die de wetgeving correct naleven enerzijds en malafide bedrijven anderzijds. Bovendien kunnen straffen zware economische en/of sociale implicaties hebben. Bedrijven en consumenten hebben daarom nood aan rechtszekerheid: het moet duidelijk zijn welke consequenties overtredingen hebben, wie deze kan opleggen en onder welke voorwaarden. Een adequaat handhavingsbeleid is tenslotte essentieel voor de geloofwaardigheid van wetgever en overheid. Een correcte handhaving is noodzakelijk voor het maatschappelijk draagvlak van bestaande én nieuwe regelgeving.

Volgens de Raad mag bovendien de consument niet vergeten worden in het debat rond markttoezicht, dat zich richt op het scheppen van waarborgen voor een optimaal transactieproces tussen vraag en aanbod. Markttoezicht is een noodzakelijke voorwaarde op het bekomen en de juiste verdeling van de welvaartssurplusen, bij effectieve concurrentie. Het bevordert toetreding, keuze, prijsdalingen, biedt een antwoord op marktfalen,... Markttoezicht omvat bovendien ook toezicht op de naleving van wet en regelgeving die tot doel heeft andere publieke belangen te waarborgen, naast betere marktwerking. Enkele van deze belangen die gerelateerd zijn aan een betere marktwerking zijn onder andere leveringszekerheid, toegankelijkheid (betaalbaarheid), de kwaliteit van producten of diensten en het vertrouwen in de markt.

DE GOEDEREN- EN DIENSTENMARKT STIMULEREN

De raad wenst te verduidelijken dat het stimuleren van de goederen- en dienstenmarkt een bijkomende en geen essentiële taak is van de overheid en van de fod Economie. De fod moet wel de nodige impulsen geven om de doeltreffendheid van de markt te vergroten en de randvoorwaarden scheppen om marktactoren aan te moedigen.

In dit kader hecht de raad veel belang aan het hergebruiken van overheidsinformatie. De fod Economie moet op een efficiënte manier, met zo weinig mogelijk administratieve lasten, relevante informatie verzamelen, verwerken en ter beschikking stellen, zodat een optimale werking verzekerd kan worden van de diensten van de fod Economie zelf, evenals van andere fod's en economische actoren, zoals de Nationale Bank, het Federaal Planbureau en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. Het vrijgeven van informatie betekent daarenboven een grote stimulans voor de private sector.

De raad merkt op dat de fod Economie volgens de nota over twee hefboomen beschikt om de goederen- en dienstenmarkt te stimuleren: innovatie en extern concurrentievermogen. De raad wenst het belang van deze hefboomen te benadrukken, maar dringt erop aan dat ondernemerschap als een minstens even belangrijke hefboom zou worden beschouwd. Hij is er immers van overtuigd dat concurrentievermogen dat leidt tot duurzame economische groei en werkgelegenheid in belangrijke mate mee bepaald wordt door innovatie, extern concurrentievermogen en ondernemerschap. Deze drie belangrijke hefboomen krijgen in de activiteiten rond het structurele concurrentievermogen in de raad extra aandacht. De raad vraagt dan ook met aandrang aan de fod om de werkzaamheden binnen de raad die betrekking hebben op innovatie, ondernemerschap en internationalisatie van nabij te blijven volgen en in de mate van het mogelijke systematisch te integreren in de strategische prioriteiten van de fod Economie.

Benevens met deze 3 hefboomen kan de fod volgens de raad de markt ook nog op een andere manier stimuleren, met name als hij zich op de markt als een vlot toegankelijke publieke aankoper gedraagt. Zo zou bij de toekenning van overheidsaanbestedingen beter rekening moeten worden gehouden met de specificiteit van kmo's. Op die manier kan de overheid, en meer specifiek de fod Economie, als een duurzame, maar ook prijs-kwaliteitsgerichte en efficiënte aankoper en marktcontractant worden beschouwd.

Daarenboven moet de fod Economie zich als een betrouwbare en op tijd betalende klant profileren. Hiertoe zou de fod zijn bestaande schulden aan private marktactoren kunnen aanzuiveren alsook zijn gemiddeld aantal dagen betalingsachterstand in de toekomst tot een minimum (alleszins tot het wettelijke toegelaten niveau) kunnen reduceren.

1. INNOVATIE

De raad legt de nadruk op het cruciale belang van een dynamisch innovatiebeleid als hefboom om de goederen- en dienstenmarkt te stimuleren. Dit innovatiebeleid hangt niet alleen af van het peil van de uitgaven voor O&O, maar ook van tal van andere factoren, zoals de vorming van de werknemers, de arbeidsorganisatie, het Human Resource Management-beleid, de betrokkenheid en ondersteuning van alle werknemers, het fiscaal beleid, de mobiliteit en loopbaanvooruitzichten van de onderzoekers, het verkrijgen van octrooien, contacten met onderzoeksinstituten, buitenlandse investeringen, ondernemerschap... Hierbij wil de raad een aantal maatregelen naar voor schuiven die de nodige aandacht verdienen binnen dit innovatiebeleid.

Zo moet de fod onder meer het prenormatief onderzoek via de collectieve onderzoekscentra ondersteunen en dient een grotere aandacht te worden besteed aan het normalisatiebeleid via het faciliteren van de werking van het Bureau voor Normalisatie en de sectoriële operatoren. Daarnaast zou de fod Economie initiatieven zoals de eenmalige innovatiepremie verder kunnen ondersteunen door de werkgevers aan te moedigen om een innovatiepremie toe te kennen aan hun creatieve werknemers, zonder afbreuk te doen aan de voorziene evaluatie hiervan bij het volgende interprofessioneel overleg.

Tevens is het volgens de raad noodzakelijk dat de fod Economie eco-innovatie door bedrijven ondersteunt en bevordert. Eco-innovatie kan bedrijven immers toelaten om zich te positioneren op de markt en zich te onderscheiden ten aanzien van hun concurrenten. Daartoe moet de fod Economie actief deelnemen aan de debatten op Europees niveau en aan de uitwerking van maatregelen, zoals de herziening van het Europees Ecolabel, de richtlijn Hernieuwbare Energie en de richtlijn Energie Efficiency.

De raad wenst hierbij zijn diagnoseadvies uit 2006 over het Belgische innovatiesysteem in herinnering te brengen⁶. Als vervolg hierop wordt momenteel gewerkt aan een beleidsadvies. Daartoe werden werkgroepen opgericht om verschillende van de in het diagnoseadvies geïdentificeerde knelpunten meer in detail te bestuderen en om beleidsaanbevelingen te formuleren, onder meer rond octrooien, fiscale stimuli voor O&O-policy mix, ondernemerschap en kennisrelaties tussen het bedrijfsleven en de onderzoekswereld. In deze werkgroepen kan de raad rekenen op de steun van een groot aantal regionale en federale administraties, waaronder de fod Economie.

---

⁶ CRB 2006-631

2. ONDERNEMERSCHAP

Zoals hierboven reeds werd vermeld, beschouwt de raad ook ondernemerschap als een belangrijke hefboom om de goederen- en dienstenmarkt te stimuleren. Hij is van oordeel dat ondernemerschap maximaal moet worden ondersteund en omkaderd. De fod beschikt over de nodige bevoegdheden om ondernemen in België aantrekkelijker en toegankelijker te maken. De raad denkt hierbij onder meer aan een betere informatieverstrekking, een verregaande administratieve vereenvoudiging (cf. supra), een betere voorlichting over vlottere overstapmogelijkheden tussen carrières binnen de overheid, private sector en zelfstandig ondernemerschap, het wegwerken van toetredingsbarrières, het faciliteren van internationalisatie, het verzekeren van een goede werking van de kapitaalmarkt...

3. EXTERN CONCURRENTIEVERMOGEN

De raad meent dat de fod Economie, via het externe concurrentievermogen, de Belgische ondernemingen kan helpen zich internationaal te positioneren. De raad stelt vast dat deze prioriteit goed geformuleerd is in de nota van de fod Economie (doelstelling concurrentievermogen). De raad wenst hieraan enkel toe te voegen dat de fod in de handelsbesprekingen op internationaal niveau steeds ook de sociale en ecologische criteria voor ogen moet houden. Dit is het geval voor de handelsbesprekingen binnen de WHO, het beheer van de handelsbeleidsinstrumenten, het sluiten van bilaterale akkoorden, de werkzaamheden bij de OESO...

3. Verdere opvolging binnen de raad

De raad hoopt dat deze taakomschrijvingen van de fod Economie verdere uitwerking zullen krijgen en geconcretiseerd zullen worden in een managementplan en een operationeel plan, met concreet meetbare objectieven en een duidelijk tijds kader.

De raad drukt de wens uit om ook in de toekomst betrokken te worden bij de verdere uitwerking en opvolging van wat reeds gerealiseerd is om de prioriteiten uit te voeren. Daartoe zouden jaarlijks vertegenwoordigers van de fod Economie kunnen worden uitgenodigd in de raad om meer duiding te verschaffen. Het zou volgens de raad goed zijn om deze jaarlijkse contacten te houden ter gelegenheid van de evaluatie van het managementplan en het operationeel plan. Op die manier zou een gemeenschappelijk en continu evaluatieproces tussen de fod Economie en de raad op gang kunnen komen met als doel samen te werken aan een betere realisatie van de missie van de fod Economie.
